

STUDIETUR SÜD-TIROL

1.-4. oktober 2017

Bakgrunn for turen

Bedrifter, organisasjonar og FoU-miljø i Sogn har teke initiativ til ei felles regional satsing på natur, helse og aktivitet: Naturleg Aktiv Næring Sogn. På studieturen til Süd-Tirol fekk ordførarar, rådmenn og næringsjefar sjå kvifor. Süd-Tirol har ei spesialisert jordbruksnæring, aktivitets- og helseretta turismnæring, tilrettelagde lokalsamfunn og samfunnsengasjerte bedrifter. Alt saman er samla under ei langsiktig regional satsing, strategisk samkøying og felles profilering. Målet med turen var å læra av dei og få idear til korleis Sogn kan samla seg kring ei regional satsing på våre felles fortrinn.

Arrangørar var Sogn regionråd, Bratt moro, Vestlandsforskning og Sogn næring.

Deltakarar

Desse var med: Leiv Jarle Bergheim (Aurland), Kjellaug Ekse Brekklus (Balestrand), Birgitta Hagen Kyrkjebø og Terje Søreide (Høyanger), Jon Håkon Odd og Odd Arve Rakstad (Leikanger), Ivar Kvalen og Olav Grov (Luster), Jan Geir Solheim og Arve Tokvam (Lærdal), Jarle Aarvoll og Torgeir Skålid (Sogndal), Olav Turvoll og Odd Rune Turvoll (Vik), Sandra Opheim, Olve Fossedal og Jorunn Nilssen (Årdal), Karina Nerland (Sogn regionråd), Yngve Hallen (Bratt moro), Ivar Petter Grøtte og Torkjel Solbraa (Vestlandsforskning) og Ståle Brandshaug (Visit Sognefjord).

Delegasjonen samla foran rådhuset i Bozen-Bolzano

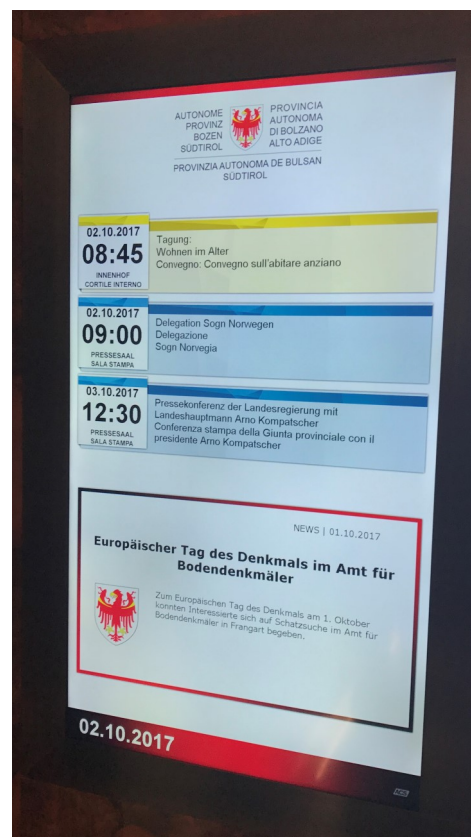
Besøk til guvernøren i Süd-Tirol

Vi starta opphaldet med å møte den regionale politiske leiinga og styresmaktene i Süd-Tirol med guvernør Arno Kompatscher i spissen. Marco Papaloga, direktør for samfunnskontakt i provinsen, ønske velkomen. Sjølvstyre omfattar kultur, opplæring, barnehage, sosiale tenester, samferdsle, transport, reiseliv, handel og industri, landbruk, sivilforsvar og naturparker.

Alpeprovinsen Süd-Tirol ligg heilt nord i Italia og har 524 000 innbyggjarar. Dei står for 10 prosent av Europa sin epleproduksjon, produserer nokre av Italia sine beste kvitvinar, held liv i 4800 fjellgardar og får besøk av 7 millionar turistar kvart år. Satsingsområde no er «smart spesialisering» og omfattar særleg alpinteknolog, energi og miljø, lokalmat, helse og IT og robotisering. Dei opna ein ny forskingspark i oktober 2017 som har 120 dekar. Dei har investert 100 mill euro i forskingsparken som skal utviklast vidare dei neste 15 år.

Det er om lag 22 000 gardsbruk i provinsen fordel på 420 000 hektar. Bøndene har også ei viktig rolle som landskapspleiarar. Dei kombinerer landbruk om sommaren og skiaktivitetar om vinteren. Regionen og utkantane har ingen nedgang i folketal.

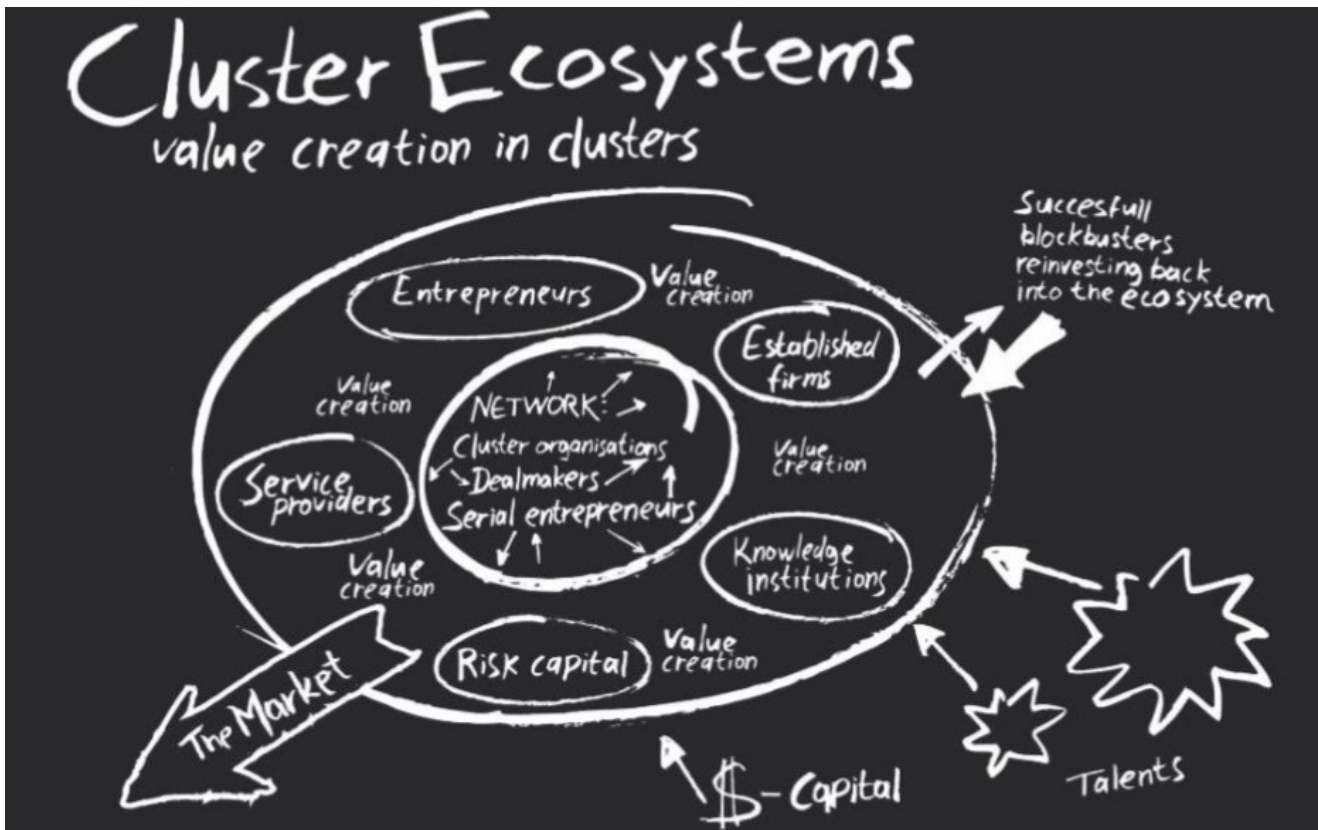
5000 hektar med vindruer med omlag 20 forskjellige druetypar. Dei satsar på kvalitet framfor kvantitet.

Møtetavla på rådhuset

Foto: Autonome Provinzen Bolzano-Bozen

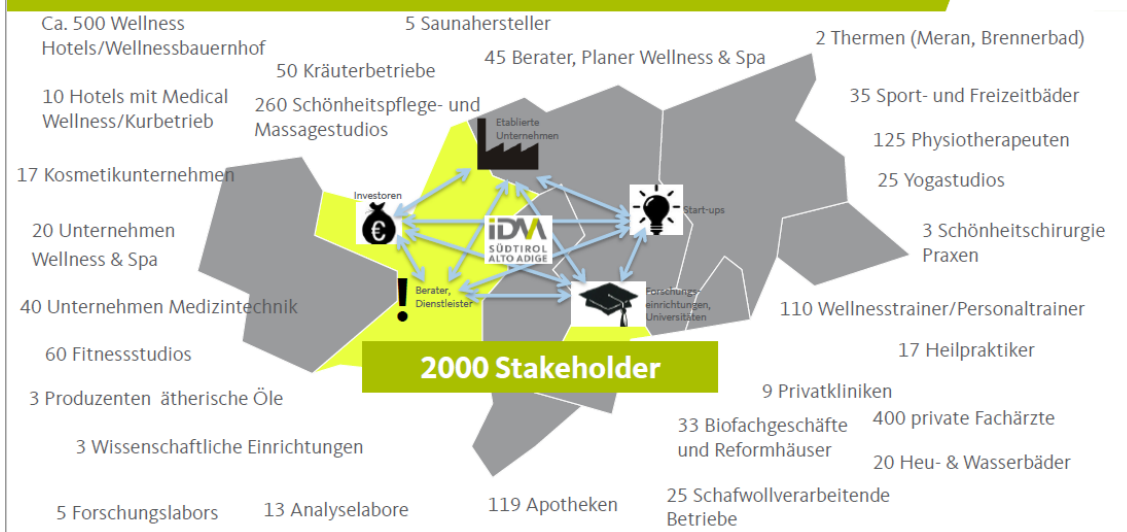
Eksempel på deltakarane i eit «klynge økosystem» i Süd-Tirol

Sabine Schnarf fortalde om økosystemet for helse og velvære som starta i 2009 og har 105 medlemsbedrifter.

Bedriftsklynga for helse og velvære i Süd-Tirol har gjennom langsiktig arbeid teke ein posisjon i europeisk reiseliv ved å satse på utvikling og bruk av dei naturlege alpine ressursane i regionen.

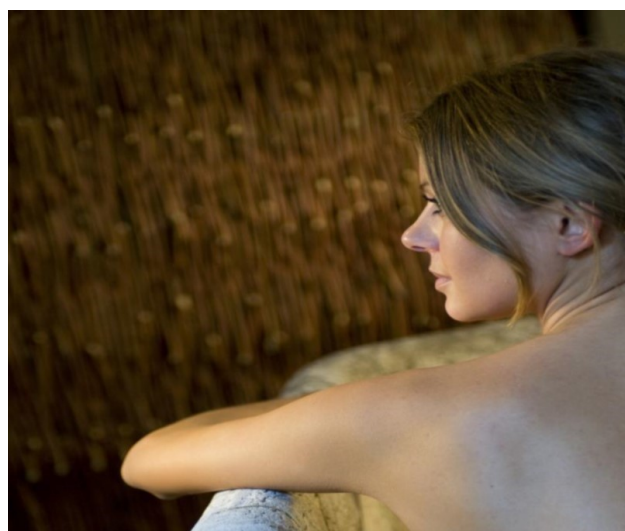
ECOSYSTEM HEALTH & WELLNESS

Økosystemet omfattar 2000 bedrifter

IDM fremjer sal av kvalitetsprodukt frå Súd-Tirol

Spa med 32 kjelder med helsebringande vatn har ulike typar mineralar som gir ulike helseeffektar og profil.

Merkevara Südtirol – IDM Südtirol

IDM Südtirol arbeider for å næringsutvikling gjennom innovasjon, eksport og kvalitetsfokus innan landbruksprodukt og reiseliv.

Merkevara Südtirol er paraplymerket for produkt frå Súd-Tirol, og bitt saman ulike sektorar som kollektivtransport, overnattingsbedrifter, landbruk og andre eksportvarer. Med over 3000 lisensierte produkt og bedrifter fungerer paraplymerket som ambassadør for heile regionen. Martin Bertagnolli fortalde om arbeidet med å utvikla merkevara Südtirol.

Felles paraplymerket for heile regionen

Noi-Techpark er ein forskingspark som opna i oktober 2017 og inneheld forskingsmiljø innan vintersport, energi, mat, IKT og robotisering

NOI TECHPARK STANDS FOR

COMPANIES

SOUTH TYROL

FOOD LIFE WORK NEW

TECHNOLOGY

NATURE

INNOVATION DISTRICT

OPEN INNOVATION

INSTITUTIONS KNOW-HOW

RESEARCH GREEN TECHNOLOGIES

DYNAMIC

FUTURE

SERVICES

ALPINE

ICT & AUTOMATION

Lokalmat

Vi tok turen innom PurTirol som er spesialbutikk for lokalmat i Bolzano.

Bedriftsbesøk til Salewa Headquarter

Salewa sitt hovudkontor er blitt eit landemerke i Bolzano. I tillegg til sin spesielle arkitektur skal hovudkontoret til utstysproduzenten vere ein manifestasjon av deira samfunnsansvar knytt til miljø, arbeidstakarar, lokalsamfunn og utviklingsprosjekt i andre land. Vi vart møtt av deira Corporate Social Responsibility gruppe og fekk omvisning i bygget og innblikk i deira mål og strategiske grep for å bli noko meir enn ein internasjonal utstysleverandør.

Vinproduksjon

Frå Salewa reiste vi til Arunda. Særskild gode veksttilhøve gjer at området er dominert av vinrankar, vingardar og vinslott. Kvalitetsvin vert produsert for den italienske og internasjonale marknaden. Og vin, velvære og rekreasjon blir til gode opplevingar i turistmarknaden.

På veg til Panoramapension Hotel Etschblick vart det stopp på vingarden Arunda wine cellar. Dei produserer den lokale «proseccoen», men bruker andre og betre druesortar enn normale proseccodruen.

500 km sykkelrute og 1 billett for alt

Informasjon før start

Tilhengar tilpassa for transport av utleigesyklar

Sykkeltur - Südtirol Rad

Süd-Tirol har eit sykkelvegnett på 500 km som går gjennom alle hovuddalføra i regionen. Südtirol Rad er eit samarbeid mellom 20 ulike utleiefirma som til saman leiger ut 5000 sykklar og 600 el-sykklar i dei ulike landsbyene som ligg langs sykkelvegnettet. I samarbeid med kollektivtilbydarar tilbyr dei også Bikiemobilkortet, som gjer at besøkande kan hente og levere syklane på den utleigestaden som passar dei.

Vi fekk testa ut Bikiemobil-kortet. Vi leigde el-sykklar frå Mals og sykla gjennom Venostadalen til Latsch.

Undervegs fekk vi oppleva eineståande sykkelveggar, kulturhistorie, aktivt jordbruk, landsbyar, utsalstader og kulinariske opplevingar.

Sykkeltutleige i gamal togstasjon

Vinschger Bauernladen – spesialutsal for regional mat og drikke

Og alle var enige om at det hadde vore ein fin tur... Framover finst det mange spor å følgje for å utvikle regionen vår. Saman har vi potensial for verdiskaping og innovasjon knytt til den veksande marknaden for sunn livsstil. Historia vår, identiteten vår og ressursgrunnlaget vårt er på plass, no må vi sette det i system!

VESTLANDSFORSKING

 brattmoro

 SOGN REGIONRÅD

 sognnæring